

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/95/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3616201889
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3616201889.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v právnej veci žalobcu: R., proti žalovanej: A. o zaplatenie 531,31 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 10.januára 2019, č.k. 5C/113/2016-167, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e.**

Žalovanej voči žalobcovi **p r á v o** na náhradu trov odvolacieho konania

n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom, súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 531,31eur, tiež nárokoval úrok riadny vo výške 4,75% ročne zo sumy 449,02 eur od 17.03.2016 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 3% ročne zo sumy 459,99 eur od 17.03.2016 do zaplatenia a trovy konania na tom základe, že žalobca a žalovaná uzavreli dňa 29.07.2004 Zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, na základe ktorej bola žalovaná oprávnená čerpať finančné prostriedky až do výšky 3.319,39 eur /100.000,- Sk/. V zmysle článku III bod 1 Zmluvy bola úroková sadzba mimoriadneho medziúveru dohodnutá vo výške 7,30% ročne a podľa bodu 2 tohto článku bola úroková sadzba stavebného úveru dohodnutá vo výške 4,75% ročne. Podľa článku III bod1 Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere bola úroková sadzba úroku z omeškania pri mimoriadnom medziúvere dohodnutá vo výške 5% ročne a podľa bodu 2 tohto článku bola dohodnutá úroková sadzba úroku z omeškania pri stavebnom úvere vo výške 3% ročne. Podľa zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že od mesiaca nasledujúceho po prvom čerpaní mimoriadneho medziúveru do pridelenia cieľovej sumy sa žalovaný zaväzuje splácať úroky z mimoriadneho medziúveru a poistné z poistenia úveru v pravidelných mesačných splátkach vo výške 22,24 eur /670,- Sk/ a poistné vo výške 1,83 eur / 55,- Sk/. Podľa zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že od mesiaca nasledujúceho po pridelení cieľovej sumy do úplného splatenia stavebného úveru vrátane príslušenstva sa žalovaná zaväzuje splácať stavebný úver a poistné z poistenia úveru v pravidelných mesačných splátkach vo výške cca 32,33 eur /974,- Sk/. Túto splátku tvorí splátka istiny a úrokov stavebného úveru vo výške 29,87 eur /900 Sk/ a poistné vo výške 2,46 eur /74 Sk/. Žalobca so žalovanou dohodol v článku VII. bod 2 Úverových podmienok možnosť požadovať okamžité splatenie úveru aj s príslušenstvom. Ako vyplýva z úverovej dokumentácie, k čerpaniu mimoriadneho medziúveru došlo dňa 05.08.2004 vo výške 2655,51 eur /80000 Sk/. Nakoľko žalovaná poskytnutý úver nesplácala a bola v omeškaní, listom zo dňa 09.08.2013 vyzval žalobca

na úhradu dlžnej sumy. Žalovaná na výzvu nereagovala a nedošlo k splneniu záväzkov po termíne splatnosti. Listom zo dňa 02.10.2013 žalobca oznámil, že k dátumu 30.09.2013 došlo k zosplatneniu celého úveru. Podľa vyčíslenia pohľadávky poskytnutého žalobcom ku dňu 16.03.2016 bol celý zostatok v sume 531,31 eur, pozostávajúci z istiny 449,02 eur, riadneho úroku v zmysle zmluvy o úvere vo výške 10,97 eur a úrokov z omeškania vo výške 71,32 eur. Žalovaná sa k žalobe nevyjadрила.

3. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že zmluva o stavebnom úvere a medziúvere sa spravuje § 497 a nasl. Obchodného zákonníka súčasne poukazujúc na § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov podľa ktorého zmluvné podmienky založené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Vzhľadom na súladnosť ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka s právom Európskej únie, ktoré umožňuje členským štátom prijať na ochranu spotrebiteľov aj prísnejšie ustanovenia, než odporúča smernica Rady 93/13/EHS č.18 smernice. Ak Dodávateľ predformuluje v spotrebiteľskej zmluve klauzuly, ktoré sú v rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka resp. ich neďá do súladu s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v zmysle § 879f ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka sa tak dostáva do rozporu so zákonom a takéto klauzuly sú neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka. O takýto rozpor ide podľa názoru súdu aj vtedy, ak by sa postavenie spotrebiteľa zo spotrebiteľskej zmluvy použitím inštitútu práva podľa Obchodného zákonníka s odkazom na § 261 ods. 3 Obchodného zákonníka zhoršilo napriek tomu, že Občiansky zákonník upravuje pre spotrebiteľa rovnaký inštitút priaznivejšie. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere z 29.07.2004 nie je spotrebiteľským úverom podľa zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ide o výnimku podľa § 1 ods. 2 písm. a/ zákona č. 258/2001 Z. z., avšak zmluva napĺňa charakter typovej zmluvy podľa § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Dňa 04.10.2013 podal žalobca na poštovú prepravu list zo dňa 02.10.2013 adresovaný žalovanej, ktorým odstúpil od úverovej zmluvy. Z ustanovenia § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené a účastníkmi dohodnuté inak. Odstúpenie od zmluvy vznikajú práva a povinnosti zo zrušenej zmluvy ako je bezdôvodné obohatenie. V úverových podmienkach žalobcu pre fyzické boli odchyľne dohodnuté právne následky odstúpenia od zmluvy a to v článku VII bod 2 písm. a/ úverových podmienok podľa ktorého má veriteľ právo od úverovej zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie poskytnutého úveru vrátane príslušenstva resp. požadovať okamžité splatenie poskytnutého úveru vrátane jeho príslušenstva, ak dlžník mešká s viac ako dvoma mesačnými splátkami úveru alebo jednou splátkou po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Podľa článku VII bod 3 úverových podmienok pre fyzické osoby v prípade odstúpenia od úverovej zmluvy nezaniká záväzok dlžníka, spoludlžníka a ručiteľa/ov/ splatiť celú dlžnú sumu vrátane príslušenstva, teda ide o obchodné podmienky žalobcu jednostranne stanovené žalobcom ako dodávateľom bez možnosti žalovanej ako spotrebiteľa sa k nim vyjadriť a ich obsah aj reálne dojednať, teda vyjednávacía sila žalovanej ako spotrebiteľa na participácii pri tvorbe týchto úverových podmienok je len iluzórna, nejde o zmluvnú úpravu stanovenú priamo v spotrebiteľskej zmluve, teda nemohlo dôjsť ani k dohode veriteľa a dlžníka o spôsobe odstúpenia od zmluvy iným spôsobom ako stanovuje zákon, pričom ustanovenie článku VII bod 2 písm. a/ v spojení s článkom VII bod 3 Úverových podmienok žalobcu je v neprospech spotrebiteľa, teda ide o nevýhodnejšie ustanovenie obchodných podmienok žalobcu, ktoré zhoršuje postavenie žalovanej ako spotrebiteľa s ktorým sa síce žalovaná mala možnosť oboznámiť, ale nemohla ovplyvniť jeho obsah, ktorý bol stanovený jednostranne žalobcom ako dodávateľom bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť jeho obsah je teda neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá je absolútne neplatná, lebo takéto ustanovenie úverových podmienok sa odchyľuje od zákona v neprospech spotrebiteľa, preto súd v zmysle § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka použil výklad pre spotrebiteľa priaznivejší. V dôsledku odstúpenia od zmluvy sa potom zmluva zrušila od začiatku v zmysle ustanovenia § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka a žalobcovi by vzniklo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, teda toho, čo žalovanej vyplatila z úveru 2.655,51 eur / 80.000 Sk/ po odpočítaní toho čo žalovaná na úver zaplatila. Táto podľa č.1.106 spisu zaplatila na úver sumu 3.973,78 eur, teda žalobcovi bezdôvodné obohatenie nevzniklo. V súvislosti s vyššie uvedeným poukázal súd prvej inštancie na to, že jeho právne názory majú pôvod v rozhodnutiach vyššieho súdu (príkladmo KS Trenčín 6Co/773/2011, 4Co/625/2015, 17Co/185/2014 a ďalších). Súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu poukazujúcim na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 Odo 657/2005 a jeho právnym posúdením, keďže stranou sporu v uvedenej veci nebol spotrebiteľ. Keďže teda žalobcovi bezdôvodné obohatenie voči žalovanej nevzniklo, súd žalobu ako nedôvodnú v celom

rozsahu zamietol. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods.1 CSP tak, že žalovanej, ktorá bola v spore plne úspešná súd náhradu trov konania nepriznal, lebo jej žiadne trovy nevznikli.

4. Rozsudok súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu, navrhujúc odvolaciemu súdu jeho zmenu tak, že žalobe vyhovie a žalovanú zaviazhe na plnú náhradu trov konania vzniknutých tak pred súdom prvej inštancie, ako aj v odvolacom konaní. Uplatňujúc dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP (porušenie práva na spravodlivý proces, nesprávne skutkové a právne závery) namietal správnosť záveru súdu prvej inštancie o neprijateľnosti a následnej neplatnosti zmluvného dojednaní o právnych následkoch odstúpenia od zmluvy upraveného v úverových podmienkach pre fyzické osoby, konkrétne článok VII. bod 2 písm. a/. Dojednanie o predčasnom zosplatnení úveru, či už ako samostatný inštitút, alebo ako následok odstúpenia od zmluvy, nie je neprijateľnou podmienkou a nie je ani v rozpore s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa, ani Občianskym zákonníkom. Z generálnej definície neprijateľných podmienok vyplýva, že na to, aby určité zmluvné dojednanie bolo považované za neprijateľnú podmienku, musí spôsobovať značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ktorá musí byť vždy v konkrétnostiach posudzovaná individuálne. Pokiaľ súd vyhodnotil dojednanie o predčasnom zosplatnení úveru ako neprijateľnú podmienku, mal podrobne špecifikovať, v čom táto jeho neprijateľnosť spočíva, v čom ide nad rámec zákona, v čom je nevyhovujúce a nepriaznivé pre spotrebiteľa. V tomto smere súd opomenul vykonať test proporcionality. Keďže v slovenskom právnom poriadku sa nenachádza legálna definícia pojmu značná nerovnováha, súdy túto spájajú s právnym posúdením rozporu s dobrými mravmi a okrem toho je daná aj vtedy, ak je v neprospech spotrebiteľa, odchyľuje sa od ratio legis zákonného ustanovenia, k naplneniu čoho však v konkrétnostiach posudzovanej veci neprišlo. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR IV. ÚS 55/2011-19 zo dňa 24.februára 2011, ktoré rieši výklad právnych noriem o neprijateľných podmienkach a určuje, ktoré zo zmluvných dojednaní je možné v zmysle legálnej definície považovať za neprijateľnú podmienku. Neprijateľnosť sporného dojednaní odôvodňuje súd aj nemožnosťou žalovanou ovplyvniť jej obsah. Nie každá zmluvná podmienka musí byť so spotrebiteľom dojedaná individuálne. Preukázanie individuálnosti dojednaní je rozhodujúce pri zohľadnení toho, či sa na neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 bude hľadieť ako na neprijateľnú, alebo či sa preukázaním jej individuálneho dojednaní podarí vyvrátiť jej neprijateľnosť. Žalobca nepovažoval za potrebné v konaní preukazovať individuálnosť dojednaní predmetnej zmluvnej podmienky, keďže ju nepovažoval za neprijateľnú pre jej súlad s platnými právnymi predpismi. Nesúhlasí tiež s tým, že dotknuté zmluvné dojednanie by malo byť odchýlením sa od ustanovení OZ v neprospech spotrebiteľa. V tomto smere súd prvej inštancie navyše svoje rozhodnutie ani náležite neodôvodnil. Podľa jeho názoru dojednanie o predčasnom zosplatnení poskytnutého úveru v prípade, ak je dlžník v omeškaní s riadnym a včasným plnením splátok, pripúšťa a umožňuje samotný Občiansky zákonník v ust. § 565 v spojení s ust. § 53 ods. 9. Preto nie je možné dospieť k záveru, že by právny následok odstúpenia od spotrebiteľskej zmluvy v podobe predčasného zosplatnenia poskytnutého úveru bol v rozpore s dobrými mravmi, prípadne, že by sa to odlišovalo od zákona v neprospech žalovanej. Súd nezohľadnil pri svojom rozhodovaní všetky rozhodujúce aspekty, z hľadiska ktorých mal žalobu posudzovať. Pokiaľ by bol postupoval správne, musel dospieť k záveru, že právnym následkom odstúpenia od zmluvy o úvere bolo oprávnenie žalobcu žiadať jednorazové splatenie poskytnutého úveru vrátane príslušenstva.

5. Žalovaná nevyužila svoje právo písomne sa vyjadriť k podanému odvolaniu.

6. Od 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorým bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) v znení neskorších predpisov.

7. Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom jeho účinnosti.

8. Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

9. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana v spore, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané podľa § 359 a § 262 ods. 1 CSP, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP aj náležitosti podľa § 363 CSP s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

10. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario), keďže v danej veci nebolo potrebné zopakovať, alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

11. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP.

12. V ďalšom sa odvolací súd vzhľadom na odvoláciu námietku žalobcu, týkajúcu sa nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia zaoberal tiež tým, či postupom súdu prvej inštancie nedošlo k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil stranám uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (odvolací dôvod uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP).

13. Dôvodom zakladajúcim zrušenie rozhodnutia podľa zákonného ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, vo väzbe na vyššie uvedený odvolací dôvod (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP), je taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa stranám odníme možnosť pred ním konať a uplatniť procesné práva priznané im za účelom zabezpečenia účinnej ochrany ich práv. O takúto vadu ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom a postupom odňal stranám procesné práva, ktoré im právny poriadok priznáva, k porušeniu ktorého práva dochádza tiež v prípade nedostatočného odôvodnenia vydaného rozhodnutia.

14. Odôvodňovanie súdnych rozhodnutí je súčasťou práva na spravodlivý súdny proces v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a článku 46 ods. 1 Ústavy SR. V situácii, keď z odôvodnenia rozhodnutia nemožno zistiť dôvody, pre ktoré bolo (ne)vyhovené uplatnenému nároku, je pre strany veľmi obtiažne pochopiť takéto rozhodnutie. Pokiaľ nie sú tieto faktory vysvetlené v odôvodnení rozhodnutia, nemožno vylúčiť, že rozhodnutie, z ktorého nie je možné aspoň v základných rysoch zistiť, akými úvahami sa súd pri formulovaní výroku spravoval, treba považovať za nepreskúmateľné. Takéto rozhodnutie súdu porušuje právo účastníka na spravodlivý súdny proces, pretože mu upiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov.

15. Preskúmaním obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, odvolací súd nevzhladol dôvodnosť uplatnenej odvolacej námietky z hľadiska vyššie uvedeného odvolacieho dôvodu. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami toho - ktorého účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia požiadavkami v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03 či sp. zn. III. ÚS 60/04), čo plne dopadá tiež na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu. Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva (napr. Georgidias v. Grécko z 29. mája 1997, Recueil III/1997). Európsky súd pre ľudské práva pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní, rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzovaný s ohľadom na okolností každého prípadu, preto len ak by súd v odôvodnení nereagoval na zásadnú, relevantnú námietku, súvisiacu s predmetom súdnej ochrany prednesenú v konkrétnostiach žalobcom, bolo by potrebné tento nedostatok považovať za prejav arbitrárnosti. Stačí teda, aby reagoval súd na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku

súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (napr. rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani/Španielsko, oba z 9. decembra 1994, Annuaire, séria A č. 303 A a č. 303 B).

16. V posudzovanej veci súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia dal odpoveď na všetky zásadné právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany a obrany proti nej. Odôvodnenie rozhodnutia obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, spĺňa vyššie uvedené požiadavky a tvorí dostatočný podklad pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní, pričom odvolací súd nezistil, že by tieto závery boli neodôvodnené. Skutočnosť, že odvolateľ sa s názorom súdu prvej inštancie nestotožňuje, nemôže samo o sebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti rozhodnutia súdu prvej inštancie.

17. Vychádzajúc z obsahu odvolania ďalšie odvolacie námietky žalobcu predstavujú dôvody na odvolanie, uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP (nesprávne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie na ktorých založil svoje rozhodnutie).

18. Nesprávny skutkový záver je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa § 191 CSP. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov sudcom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor.

19. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

20. Aj vyššie uvedené odvolacie námietky žalobcu, vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené, bez opory v zistenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie z dostatočne zisteného skutkového stavu vyvodil správne právne závery, vychádzajúc z ktorých žalobu zamietol založiac svoje rozhodnutie na záveroch, že vzhľadom k tomu, že žalobca uplatnil voči žalovanej inštitúcii odstúpenia od zmluvy, ktorá vo svetle posudzovania následkov z hľadiska ust. § 48 OZ sa zrušila od počiatku, pričom vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovanej preukázaný nebol, nebolo možné dospieť k záveru o jej dôvodnosti. Za správny je potrebné považovať tiež jeho záver, že ustanovenia zmluvy (čl. VII bod 2 písm. a/ v spojitosti s čl. VII bod 3) upravujúce odstúpenie od zmluvy, sú koncipované nevýhodnejšie oproti úprave v civilnom kódexe, a teda sú neplatné pre rozpor so zákonom (§ 54 ods. 1 v spojení s § 39 OZ). Súčasne tiež správne napriek plnému úspechu žalovanej rozhodol, že táto nemá voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania, keďže jej trovy nevznikli a to za aplikácie § 255 ods. 1 CSP. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie tiež dostatočne, ako už bolo uvedené vyššie aj odôvodnil, v súlade s požiadavkami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov, spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré vytvárajú dostatočný podklad pre jeho potvrdenie. Súčasne sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku konštatuje správnosť jeho dôvodov a v podrobnostiach naň odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP), aby nadbytočne neopakoval pre strany známe fakty posudzovanej veci spolu s právnymi závermi súdu prvej inštancie.

21. Nad rámec uvedeného, vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uvádza:

22. Ako už bolo vyššie uvedené súd prvej inštancie v poradí druhým rozhodnutím (prvý rozsudok zo dňa 09.03.2017 č.k. 5C 113/2016-46 bol zrušený odvolacím súdom uznesením zo dňa 10.07.2018 č.k. 27Co

64/2018-64 a vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie), žalobu na zaplatenie žalovanej sumy zamietol vzhľadom k tomu, že žalobca uplatnil voči žalovanej inštitút odstúpenia od zmluvy, ktorá vo svetle posudzovania následkov z hľadiska ust. § 48 OZ sa zrušila od počiatku, pričom vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovanej preukázaný nebol, za súčasného posúdenia ustanovenia zmluvy (čl. VII bod 2 písm. a/ v spojitosti s čl. VII bod 3) upravujúceho odstúpenie od zmluvy, pre jeho koncipovanie nevýhodnejšie oproti úprave v civilnom kódexe ako neplatné pre rozpor so zákonom (§ 54 ods. 1 v spojení s § 39 OZ).

23. Odvolateľ namietal správnosť tohto záveru.

24. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

25. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

26. Podľa § 48 Občianskeho zákonníka od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

27. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

28. Podľa citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka sa zmluva zrušuje s účinkami od začiatku (ex tunc, § 48 ods. 2), čím zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy. Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva (bezdôvodné obohatenie, náhrada škody). Účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia (§ 457 OZ).

29. Zo zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX zo dňa 13.07.2004 uzavretej medzi žalobcom a žalovanou č.l.6-8 spisu vyplýva, že účastníci uzavreli v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka zmluvu o úvere na základe ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanej mimoriadny medziúver pod číslom XXXXXXXX vo výške 100.000,- SK/a to do dňa pridelenia cieľovej sumy vyššie uvedenej zmluvy o stavebnom sporení. Po splnení zmluvou stanovených podmienok sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanej stavebný úver pod číslom XXXXXXXXX vo výške 60.000,- Sk. Presná výška stavebného úveru sa rovná ako rozdiel medzi cieľovou a nasporenou sumou pri pridelení cieľovej sumy. Z úverovej dokumentácie č.l.9 a 106 spisu vyplýva, že žalovaná čerpala finančné prostriedky úveru dňa 05.08.2004 vo výške 2.655,51 eur /80.000,- Sk/, pričom žalovaná zaplatila na úver sumu 3.973,78 eur. Žalobca vyzval pred odstúpením od zmluvy žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy do 31.08.2013 s upozornením, že ak záväzok nebude vyrovnaný, žalobca pristúpi k odstúpeniu od úverovej zmluvy, čím sa celý zostatok úveru stane okamžite splatným. Z odstúpenia od zmluvy zo dňa 02.10.2013 zo dňa 02.10.2013 č.l.12 spisu vyplýva, že žalobca pristúpil k odstúpeniu od zmluvy ku dňu 30.09.2013.

30. Podľa článku VII bod 2 písm. a/ Úverových podmienok pre fyzické osoby Veriteľ má právo od úverovej zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie poskytnutého úveru vrátane príslušenstva, resp. požadovať okamžité splatenie poskytnutého úveru vrátane príslušenstva v nasledujúcich prípadoch ak dlžník mešká s viac ako dvoma mesačnými splátkami úveru alebo jednou splátkou po dobu dlhšiu ako tri mesiace.

31. Podľa článku VII. bod 3 úverových podmienok pre fyzické osoby V prípade odstúpenia od úverovej zmluvy nezaniká záväzok dlžníka, spoludlžníka a ručiteľa splatiť celú dlžnú sumu vrátane príslušenstva. V prípade odstúpenia od zmluvy zostávajú tiež zachované práva spojené so zabezpečením pohľadávky veriteľa z poskytnutého úveru.

32. Nebolo teda sporným, že žalobca využil inštitút odstúpenia od zmluvy, pričom napriek jeho následkom v podobe zrušenia zmluvy od jej počiatku v zmysle § 48 OZ a s tým spojenou nemožnosti

dôvodne požadovať právo na zaplatenie dohodnutých nárokov zo zmluvy vrátane zmluvných úrokov, tieto žalobou uplatnil.

33. Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré zachovávajú právo na zaplatenie nielen poskytnutého plnenia, ale tiež právo na zaplatenie zmluvných úrokov, či ďalších dohodnutých nárokov zo zmluvy aj napriek ich zrušeniu s účinkami od vzniku zmluvy odstúpením od spotrebiteľskej zmluvy, nepochybne zhoršujú postavenie spotrebiteľa, pretože spotrebiteľa zaväzujú nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka v dôsledku odstúpenia od zmluvy. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa vrátane platenia dohodnutého úroku z úveru, ktorý o.i. žalobou uplatnil žalobca, či iných dohodnutých nárokoch popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc, postavenie spotrebiteľa zhoršuje. V konkrétnostiach posudzovanej veci keďže dôsledky odstúpenia od zmluvy, podľa zmluvy dohodnuté medzi účastníkmi konania, uvedené v čl. VII bod 2 písm. a/ v spojitosti s č., VII bod 3 úverových podmienok, sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy v Občianskom zákonníku, pričom spotrebiteľia môžu legitímne očakávať, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú, pokiaľ sú nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka (princíp právnej istoty, dôvery v objektívne právo), sú teda neplatné pre rozpor so zákonom (§ 54 ods. 1 v spojení s § 39 OZ).

34. Nad rámec toho je potrebné tiež pripomenúť, že to bol žalobca ako dodávateľ, ktorý naformuloval zmluvu, ktorá je štandardne typovou a z vlastnej vôle sa rozhodol využiť inštitút odstúpenia od zmluvy ním samotným koncipovaný v zmluve, aj keď existujú iné inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu komplexne nerušia s účinkami od momentu jej uzavretia, pričom pri minimálnej obozretnosti vo vzťahu k spotrebiteľské právu, mohol takéto dôsledky predvídať.

35. Pokiaľ časťou odvolania žalobca polemizuje o (ne)dôvodnosti posúdenia ustanovenia o zosplatnení úveru ako neprijateľnej zmluvnej podmienky, ide o námietky nespôsobilé k dopadu na vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia, keďže na takýchto záveroch súd prvej inštancie svoje rozhodnutie nezaložil. Je totiž potrebné rozlišovať medzi inštitútom odstúpenia od zmluvy a jeho dôsledkom, ktorý žalobca v úverovom vzťahu využil a dôsledky ktorého vo svetle uplatneného nároku tiež súd prvej inštancie skúmal a inštitútom zosplatnenia úveru a jeho dôsledkom, ktoré sú diferentné. Zatiaľ čo jednorazovým zosplatnením dochádza k zmene pôvodných podmienok, za ktorých bol úver poskytnutý, pri odstúpení od zmluvy sa táto od počiatku zrušuje s nastupujúcim režimom bezdôvodného obohatenia, teda nejde o nové, resp. zmenené zmluvné podmienky, vo svetle čoho polemizovať nad následnou (ne)prijateľnosťou ustanovenia v časti upravujúceho zosplatnenie úveru, je bezpredmetné.

36. Vzhľadom na zánik práv a povinnosti z predmetnej zmluvy vrátane práv a povinnosti vo vzťahu k nárokom o.i. tiež na zaplatenie zmluvných úrokov, keďže sú koncipované nevýhodnejšie oproti úprave v civilnom kódexe, a teda sú neplatné pre rozpor so zákonom (§ 54 ods. 1 v spojení s § 39 OZ), bola žaloba za súčasného zistenia, že žalovaná zaplatila žalobcovi na úver viac, ako jej bolo poskytnuté, teda v súvislosti so zrušením zmluvy na jej strane nevzniklo bezdôvodné obohatenie, dôvodne zamietnutá.

37. Vecne správne za týchto okolností je tiež rozhodnutie o náhrade trov konania medzi stranami sporu.

38. Žalobcom uplatnené dôvody odvolania tak nebolo možné považovať za opodstatnené.

39. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

40. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že nepriznal nárok na ich náhradu žalovanej vo vzťahu k žalobcovi napriek jej plnému úspechu v odvolacom konaní, keďže tejto vznik trov v odvolacom konaní z obsahu spisu nevyplýva.

41. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).